

18. NOWY WSPANIAŁY ŚWIAT CZY POCZĄTEK KOŃCA?

ROZPRAWKA NA TEMAT GLOBALIZACJI

AUTORKA: INGA WOJTASIAK-OPAS

Często mówi się, że współczesny świat stał się globalną wioską, a za sprawą globalizacji różne jego regiony coraz bardziej się do siebie upodabniają i coraz więcej je ze sobą łączy. Jakie są więc pozytywne i negatywne skutki globalizacji? Podczas zajęć młodzież będzie ćwiczyć tworzenie kontrargumentów oraz utrwali sobie formę rozprawki.

18. NOWY, WSPANIAŁY ŚWIAT CZY POCZĄTEK KOŃCA? ROZPRAWKA NA TEMAT GLOBALIZACJI

Zagadnienia:

- ▶ Globalny rynek i handel międzynarodowy
- ▶ Konsumpcja i produkcja
- ▶ Władza polityczna, demokracja i prawa człowieka
- ▶ Zrównoważony rozwój

Czas trwania:

- ▶ 45 minut

Pytanie kluczowe:

- ▶ Jakie są pozytywne i negatywne skutki globalizacji?

Cele zajęć:

- ▶ Przypomnisz sobie formę i budowę rozprawki.
- ▶ Wskażesz poszczególne części kompozycyjne rozprawki w przykładowym tekście.
- ▶ Sformułujesz kontrargumenty.
- ▶ Wymienisz pozytywne i negatywne skutki globalizacji.

Związek z podstawą programową:

- ▶ I: 1.9, II: 4.2, III: 1.5

Metody:

- ▶ Praca z tekstem
- ▶ Metoda świąteł

Formy pracy:

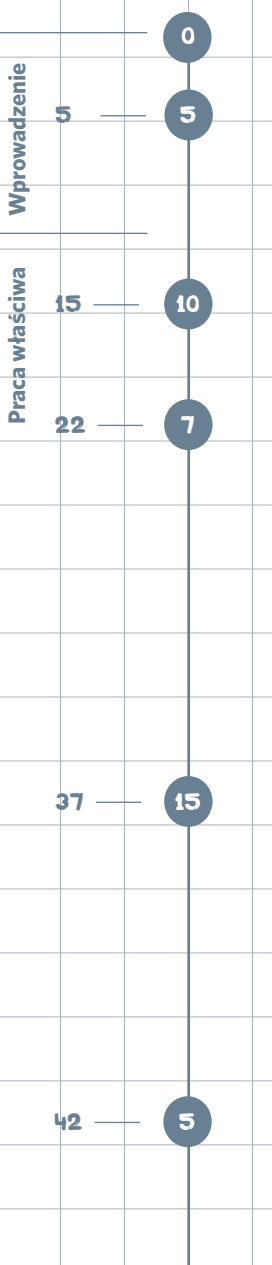
- ▶ Praca indywidualna
- ▶ Praca w grupach
- ▶ Praca w parach

Środki dydaktyczne i materiały:

- ▶ Załącznik
- ▶ Opcjonalnie: większe arkusze papieru i markery

MIN

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

- 1.** Podziel klasę na dwie części. Poproś, aby uczniowie i uczennice z jednej z grup dokończyli zdanie: „Warto ściągać, ponieważ...”, a ci z drugiej: „Nie warto ściągać, ponieważ...”. Poproś kilka osób o odczytanie swoich zdań. Doceń różnorodność argumentów i podkreśl fakt, że na każde zjawisko można patrzeć z różnych perspektyw i można bronić własnego zdania, odpowiednio je argumentując.
- 2.** Połącz młodzież w pary. Każdej z nich rozdaj tekst przykładowej rozprawki (załącznik nr 1). Poproś o uważne przeczytanie tekstu i wskazanie w nim wstępu, tezy, argumentów i wniosku. Wspólnie na forum omówcie budowę rozprawki.
- 3.** Poproś uczennice i uczniów, by podkreślili lub wypisali z tekstu wyrazy i wyrażenia służące wprowadzaniu kolejnych argumentów. Zapytaj o inne propozycje – zapisane w zeszytach będą stanowiły pomoc przy pisaniu kolejnych rozprawek.
- 4.** Połącz pary w grupy czteroosobowe i poproś, aby w oparciu o przeczytany tekst stworzyły listę argumentów dotyczących negatywnych aspektów globalizacji, a następnie wypracowały w grupie własne kontrargumenty dotyczące pozytywnych stron globalizacji. Upewnij się, czy pojęcie kontrargumentu jest dla wszystkich zrozumiałe. Na tablicy możesz zapisać przykładową tabelę, którą młodzież może przepisać na większy arkusz papieru.

Negatywne strony globalizacji

Tu wypiszcie argumenty z rozprawki

Pozytywne strony globalizacji

Tu wypiszcie kontrargumenty zaproponowane przez grupę

- 5.** Podsumuj pracę uczennic i uczniów, zadając im pytanie kluczowe: Jakie są pozytywne i negatywne skutki globalizacji? Poproś, aby każda grupa zaprezentowała na forum przynajmniej po jednym argumentem i kontrargumentem. Możesz także przeprowadzić krótkie głosowanie poprzez podnoszenie rąk, które pokaże, jaki jest stosunek młodzieży do globalizacji – w tym celu zapytaj, kto dostrzega więcej pozytywnych stron globalizacji, a następnie – kto dostrzega więcej jej negatywnych stron.

6. Na zakończenie, korzystając z metody świateł (zielone - wiem/rozumiem, żółte - mam wątpliwości, czerwone - nie wiem/nie rozumiem), zbij od młodzieży informację zwrotną na temat tego, w jakim stopniu opanowała materiał dotyczący struktury rozprawki oraz formułowania kontrargumentów. Pozwoli Ci to efektywnie zaplanować kolejne zajęcia oraz ewentualną pracę domową.

PRACA DOMOWA:

1. Poproś, aby uczniowie i uczennice przeanalizowali argumenty i kontrargumenty, które pojawiły się podczas zajęć, i napisali rozprawkę, w której zajmą i uzasadnią własne stanowisko wobec globalizacji.
2. Poproś młodzież o napisanie planu rozprawki na jeden z następujących tematów:
 - ▶ Czy handel międzynarodowy może być etyczny?
 - ▶ Czy emigracja to wyjazd do ziemi obiecanej?
 - ▶ Zależymy od siebie nawzajem... - udowodnij tę tezę, odwołując się do przykładów z globalnej Północy i globalnego Południa.

Źródła:

Jędrzej Witkowski, „Globalizacja - szanse i zagrożenia”
w: KOSS - Kształcenie Obywatelskie w Szkole Samorządowej, cz. 2,
http://globalna.ceo.org.pl/sites/globalna.ceo.org.pl/files/wos_12.12.pdf.

Załącznik:

Załącznik nr 1 - *Materiał pomocniczy: Rozprawka: Nowy wspaniały świat czy początek końca?*

ROZPRAWKA: NOWY WSPANIAŁY ŚWIAT CZY POCZĄTEK KOŃCA?

Świat bardzo skurczył się w ostatnich latach. Ludzie, procesy czy zjawiska na całym świecie stają się współzależne, wpływają na siebie nawzajem, nie mogą bez siebie istnieć. Co prawda już w 1967 roku Martin Luter King powiedział: „Jesteśmy złapani w sieć wzajemności, z której nie można uciec, włożeni w jeden worek przeznaczenia. Cokolwiek dotyka kogoś bezpośrednio, wpływa na nas pośrednio”, ale jeszcze nigdy te słowa nie były tak aktualne, jak dzisiaj. Jak każdy z nas wpływa na świat? Jak świat wpływa na nas? Czy jest to dla nas szansą czy zagrożeniem? W swojej pracy spróbuję udowodnić, że nie do końca jest się z czego cieszyć.

Przede wszystkim – rozwój technologii sprawił, że zwykli ludzie wiedzą o świecie coraz więcej, mogą się komunikować pomiędzy krajami czy kontynentami, mogą też wspólnie działać. Ogrom informacji dostępnych w Internecie wprowadza jednak komunikacyjny chaos, coraz trudniej znaleźć rzetelne czy użyteczne informacje. Młody człowiek jest zagubiony, łatwiej nim manipulować. Świat stał się globalną wioską, tylko nikt nie wyposażył ludzi w mapy pokazujące, jak się po niej poruszać.

Kolejna sprawa to uniformizacja kultury i społeczeństwa. Dzięki Internetowi, nowym technologiom i telewizji ludzie na całym świecie stają się niemal tacy sami – żyją na odległych kontynentach, ale noszą podobne ubrania, słuchają tej samej muzyki i oglądają te same filmy. Poszczególne narody zatracają swoją odrębność i tożsamość. Jeżeli interesujemy się kulturą ludową, to najczęściej egzotyczną. Nosimy arafatki i szarawary, zapominając o zakopiańskich chustach czy kierpcach. Jeszcze moi rodzice znali wyrażenia gwarowe, ja już natomiast nie.

Niezwykle istotną kwestią jest to, że za sprawą globalizacji z roku na rok wymieniamy między sobą coraz więcej towarów, informacji, więcej podróżujemy i współpracujemy. Nie wolno jednak nie dostrzegać negatywnych skutków tego zjawiska – łatwość przemieszczania się to także rosnąca skala zjawiska migracji, z którą bogatsze państwa sobie nie radzą. To łatwiejszy dostęp do broni palnej i narkotyków, a także łatwiejsze przemieszczanie się chorób zakaźnych.

Pragnę też zwrócić uwagę na to, że rozwój transportu, w tym transportu samolotowego, negatywnie wpływa na zmiany klimatu. Wzrost emisji dwutlenku węgla przyczynia się do efektu cieplarnianego, którego skutki w pierwszej kolejności odczuwają mieszkańcy i mieszkanki krajów globalnego Południa.

Argumentem, który bywa postrzegany jako pozytywny, jest fakt, że bogatsze kraje coraz więcej inwestują w krajach globalnego Południa, tworząc miejsca pracy i ograniczając bezrobocie. To prawda, jednak należy pamiętać, że nie robią tego bezinteresownie. Międzynarodowe korporacje w pogoni za zyskiem często nie przestrzegają praw pracowniczych, wykorzystują zatrudnionych ludzi (często są to dzieci), którzy pracują w nieludzkich warunkach, często za mniej niż dolara dziennie.

Podsumowując, problemy globalne dotyczą całej ludzkości, jej trwania i rozwoju. Znajdujemy się w sieci współzależności, z której nie uda się już nam wyplątać. Nowy wspaniały świat czy początek końca? – każdy z nas powinien sam znaleźć odpowiedź na to pytanie, bo nasza przyszłość zależy od mądrości każdego z nas.

Źródło: W rozprawce wykorzystano fragmenty tekstu Jędrzeja Witkowskiego pt. „Globalizacja – szanse i zagrożenia”, KOSS – Kształcenie Obywatelskie w Szkole Samorządowej, cz. 2, http://globalna.ceo.org.pl/sites/globalna.ceo.org.pl/files/wos_12.12.pdf.